

dd.: 30 oktober 2011

L.S.

Als lid van de vogelwerkgroep Koudekerk/ Hazerswoude e.o. heb ik grote bezwaren tegen dit ontwerp-wetsvoorstel. Deze zullen hieronder nader worden uiteengezet.

Alvorens daartoe over te gaan wil ik graag het volgende onder uw aandacht brengen. Het is zeer bedenkelijk dat dit kabinet, onder andere door dit ontwerp, de natuur weer ondergeschikt maakt aan andere, veelal economische, belangen. Daardoor wordt veel van wat in het verleden voor de natuur is bereikt, in korte tijd weer ongedaan gemaakt, wat uiteindelijk ook zal leiden tot hogere kosten. Want zodra we aan de natuur ook een waardering uitgedrukt in geld zouden gaan toekennen, zal blijken dat de besparingen niet opwegen tegen de kosten van deze afbraak. Denk bij de kosten bijvoorbeeld aan belangrijke nevenfuncties van de natuur, zoals regulering van het klimaat, het tegengaan van overstromingen, het voorzien in schoon drinkwater, het bieden van recreatiemogelijkheden en rust, handhaving van de luchtkwaliteit, en dergelijke. Het is niet voor niets dat ligging in de buurt van de natuur zorgt voor verhoging van de waarde van onroerende zaken. Bovendien worden investeringen in de natuur, die door vorige kabinetten zijn gedaan, door dit wetsvoorstel en door het beleid van dit kabinet ongedaan gemaakt, hetgeen kapitaalvernietiging is.

Het ontwerp-wetsvoorstel brengt de bescherming van de natuur terug tot de Europese kaders die daarvoor zijn gesteld. Dit is in strijd met het systeem van het natuurbeschermingsrecht, dat er van uitgaat dat de Europese natuurwetgeving niet is bedoeld om het nationale recht geheel te vervangen. Het Europese deel moet vooral zien op zaken die beter op bovennationaal niveau geregeld kunnen worden. In aanvulling daarop blijft nationaal natuurbeschermingsrecht nodig om natuurwaarden in ons land goed te beschermen. Door schrapping van dat aanvullende recht, zoals het wetsontwerp doet, worden veel belangrijke natuurwaarden, met name buiten de zogeheten Natura 2000-gebieden, geschrapt. De regeling voor beschermde natuurmonumenten (in totaal 66 gebieden met een totale oppervlakte natuur ter grootte van 3.465 hectare) komt geheel te vervallen.

Via het ruimtelijke ordeningsrecht kan zeker niet een vergelijkbare bescherming aan die “buiten haken” geplaatste gebieden worden geboden, omdat dat rechtsgebied uitgaat van belangenafweging, waarbij de “gratis” natuur het al snel aflegt tegen andere belangen. Het bijzondere is dat daar waar de natuur in de weg kan staan aan andere belangen, het ontwerp-wetsvoorstel nog wél een nationale kop op het Europese natuurbeschermingsrecht toestaat. Denk bijvoorbeeld aan het feit dat schadedreiging (ook al zal die schade pas het daarop volgende jaar optreden) ergens in het gebied van een wildbeheerseenheid voldoende is voor het mogen doden van bepaalde schadelijke diersoorten, waaronder bepaalde vogelsoorten, door landeigenaren (meestal boeren) overal in dat gebied (zie artikel 3.12 lid 2 van het ontwerp-wetsvoorstel).

Ik maak verder ernstig bezwaar tegen het feit dat dit ontwerp het aantal bejaagbare soorten uitbreidt, voor wat de vogelsoorten betreft met grauwe gans, kolgans en smient. Dit zijn soorten waarvoor Nederland een internationale verantwoordelijkheid voor draagt omdat een substantieel deel (bij de smient 50%, bij de kolgans 70%) van de Europese populatie in ons land overwintert. Uit populatieonderzoeken blijkt dat de kolgans onder druk staat door

beperkte reproductie. Nu al worden er in de winter zeker 100.000 tot 200.000 ganzen geschoten in het kader van de schadebestrijding (waarvoor betere middelen bestaan dan afschot!). Dat wordt door dit voorstel nog veel erger. En dan laat de nieuwe wet ook nog jacht toe in tot nu toe beschermde gebieden. Het jagen voor de 'fun' wordt door dit voorstel bevorderd, iets waar ik als lid van een vogelwerkgroep ernstig op tegen ben. Voorbeelden uit andere landen, zoals Frankrijk en Malta, laten zien hoe ingewikkeld het is om een jachtcultuur uit te bannen, met alle gevolgen in de vorm van uitwassen en handelen in strijd met de wet van dien. In Nederland waren we al iets verder gekomen met de bestrijding van plezierjacht. Dit voorstel breekt met die lijn.

Ook heb ik grote problemen met de bepaling dat verstoring van de vogels alleen nog verboden is als het van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (artikel 3.1, leden 4 en 5 van het ontwerp-wetsvoorstel). Een dergelijke formulering laat te veel ruimte voor interpretatie en is niet goed handhaafbaar.

Ik ben ook erg geraakt door het voornemen in het ontwerp-wetsvoorstel om alleen nog de op bepaalde Europese en internationale lijsten geplaatste dier- en plantensoorten te beschermen, en niet langer de veel uitgebreidere lijst voortkomend uit de huidige natuurbeschermingswetgeving te hanteren. Maar liefst 80 diersoorten (waaronder zeehond, das, vuursalamander en vele vlindersoorten) en ongeveer 100 plantensoorten (waaronder parnassia en vele orchideeënsoorten) zullen daarmee hun beschermde status verliezen. Voor hen vervallen de verboden op onder meer het verstoren, het vangen en vernielen van voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen. En dat terwijl het met veel van deze soorten inmiddels echt niet beter gaat dan toen zij de beschermde status kregen, hetgeen ook blijkt uit het feit dat zij op een "rode lijst" van bedreigde soorten staan. Deze soorten zullen het nu moeten doen met een algemene zorgplicht en het verbod op opzettelijk doden. De ervaring leert dat deze instrumenten in de praktijk krachteloos zijn.

Concluderend ben ik van mening dat dit ontwerp-wetsvoorstel niet op deze wijze aan de Tweede kamer moet worden aangeboden. Dit ontwerp zal te veel nadelige gevolgen voor de vogels in ons land met zich meebrengen. Verder sluit ik geenszins uit dat de uitvoering van deze wet regelmatig zal leiden tot strijd met Europese regelgeving. Voor zover een dergelijk handelen onze werkgroep in onze statutaire doelstellingen raakt, zal ik in voorkomend geval niet schromen om mij, middels de werkgroep, daartegen te weer te stellen met alle mogelijke juridische en/of andere geoorloofde middelen.

Hoogachtend,

J.C. van Santen
Lekstraat 44
2314 VG Leiden